

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๒๖๐๖/๖๖๕๐๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกรมการค้าภายใน ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๗/ว๑๒๘๘๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
๒. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗
๓. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗
๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอ เรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก
ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑)

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ กำหนดนโยบาย
เร่งด่วนในภาคการเกษตร โดยการสร้างรายได้ในภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม
เพิ่มรายได้ โดยการสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพของภาคการเกษตร ตลอดจนการวิจัย พัฒนาพันธุ์
เพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าผลตอบแทนต่อไร่ให้สูงขึ้น ตลอดจนการหาตลาดให้สินค้าเกษตรได้ขายในราคา
ที่เหมาะสม สนับสนุนให้เปลี่ยนแปลงการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและเศรษฐกิจ
และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น ซึ่งการสร้างรายได้ผ่านนโยบายข้างต้น จะเป็นปัจจัยสำคัญ
ในการสร้างชีวิตของคนไทยให้มีเกียรติ มีเงินเดือนและค่าแรงขั้นต่ำที่เป็นธรรม สอดคล้องและเพียงพอต่อปัจจัย
ด้านการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี เติบโตไปพร้อมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งสามารถ
ทำให้ผู้ใช้แรงงานเข้าถึงระบบสวัสดิการที่เหมาะสม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
เห็นชอบการดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ตามที่กระทรวงพาณิชย์
ได้หารือร่วมกับเกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ มาตรการแล้ว ไม่ขัดข้อง
ในหลักการและวัตถุประสงค์ในการเก็บสต็อกและเร่งรับซื้อเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา แต่เพื่อให้สอดคล้อง
กับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงเห็นชอบวิธีการดำเนินมาตรการ จำนวน ๓ มาตรการ ดังนี้

(๑) มาตรการชะลอการขายข้าวเปลือก เพื่อรองรับผลผลิตข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ที่จะออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๖ นี้ โดยใช้กลไกสหกรณ์การเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๖๐๐ กว่าแห่ง จึงมอบหมายธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ โดยพิจารณารายละเอียดการให้สินเชื่อ การช่วยเหลือในการเก็บสต็อกข้าว และการใช้จ่ายงบประมาณ

(๒) มาตรการรวบรวมรับซื้อข้าวเปลือกโดยสถาบันเกษตรกร โดยใช้กลไกสหกรณ์ และสถาบันเกษตรกรช่วยเร่งรับซื้อข้าวเปลือกที่กำลังจะออกสู่ตลาดในขณะนี้ เพื่อจำหน่ายหรือแปรรูป จึงมอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พิจารณารายละเอียดวิธีการให้สินเชื่อและการช่วยเหลืออัตราดอกเบี้ยแก่สหกรณ์และสถาบันเกษตรกร และการใช้จ่ายงบประมาณ

(๓) มาตรการเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการค้าข้าว ขอให้กระทรวงการคลัง พิจารณาประสานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในการพิจารณาสินเชื่อและเงื่อนไขการให้สินเชื่อประกอบการรับซื้อ เพื่อช่วยเหลือด้านสภาพคล่องให้สามารถเร่งรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร

ทั้งนี้ มอบหมายกรมการค้าข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(๔) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร เนื่องจากขณะนี้ราคาข้าวยังมีเสถียรภาพและคาดว่าจะสามารถรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกในระดับราคาช่วงผลผลิตข้าวเปลือกออกสู่ตลาดมากได้ และกำหนดให้มีการประชุมเพื่อติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างทั่วถึง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดประชุมหารือเพื่อดำเนินงานมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมการค้าข้าว กรมส่งเสริมสหกรณ์) กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยที่ประชุมเห็นชอบนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ และโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗

๓. สารสำคัญ และข้อเท็จจริง

มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ จำนวนทั้งสิ้น ๒ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๕๕,๐๓๘.๙๖ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๔๔,๔๓๗.๐๐ ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด ๑๐,๖๐๑.๙๖ ล้านบาท ดังนี้

๓.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ (โดย ธ.ก.ส.)

(๑) วิธีการ ธ.ก.ส. ย้ายสินเชื่อตามโครงการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ปลูกข้าวทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อชะลอข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๓ ล้านตันข้าวเปลือก โดยกำหนดข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการฯ และวงเงินสินเชื่อต่อตัน ดังนี้ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ตันละ ๑๒,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ตันละ ๑๐,๕๐๐ บาท ข้าวเปลือกปทุมธานี ตันละ ๑๐,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกเจ้า ตันละ ๙,๐๐๐ บาท และข้าวเปลือกเหนียว ตันละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือก กำหนดให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวในอัตรา ๑,๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก โดยเกษตรกรที่เก็บข้าวเปลือกในยุ้งฉางตนเองได้รับเต็มจำนวน สำหรับสถาบันเกษตรกรที่รับซื้อข้าวเปลือกเข้าโครงการฯ ได้รับในอัตรา ๑,๐๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก และเกษตรกรผู้ขายข้าวได้รับในอัตรา ๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก

(๓) การระบายข้าวเปลือก กรณีที่มีการระบายข้าวเปลือกให้ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายค่าขนย้ายข้าวเปลือกที่ ธ.ก.ส. ตามวงเงินที่สำรองจ่ายและชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส.

(๔) ระยะเวลาดำเนินการ ระยะเวลาจัดทำสัญญา ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ (ภาคใต้ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗) ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๕ เดือนนับถัดจากเดือนรับเงินกู้ และเมื่อกำหนดชำระคืน หากราคาตลาดต่ำกว่าวงเงินสินเชื่อต่อตันสามารถขยายเวลาชำระคืนไม่เกิน ๓ คราว คราวละ ๑ เดือน ภายในระยะเวลาโครงการฯ คือไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

(๕) วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๔๔,๕๕๗.๗๑ ล้านบาท จำแนกเป็นวงเงินสินเชื่อ ๓๔,๔๓๗.๐๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาด ๑๐,๑๒๐.๗๑ ล้านบาท แบ่งเป็นค่าฝากเก็บ ๔,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท วงเงินชดเชย ๒,๑๗๗.๐๑ ล้านบาท และกรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐบาลจ่ายคืนและชดเชยให้ ธ.ก.ส. วงเงิน ๓,๔๔๓.๗๐ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ (โดย ธ.ก.ส.)

(๑) วิธีการ สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/หรือเพื่อการแปรรูป วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นข้าวเปลือก ๑ ล้านตันข้าวเปลือก และจำนวนสินเชื่อคงเหลือภายในระยะเวลาโครงการฯ ไม่เกินวงเงินสินเชื่อเป้าหมาย โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ ๔.๘๕ ต่อปี (ปัจจุบัน MLR ร้อยละ ๕.๘๗๕ ต่อปี) โดยสถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี รัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ยให้สถาบันเกษตรกร ร้อยละ ๓.๘๕ ต่อปี

(๒) ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

(๓) วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๑๐,๔๘๑.๒๕ ล้านบาท จำแนกเป็นวงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาดเพื่อชดเชยดอกเบี้ย ๔๘๑.๒๕ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔. ข้อยกหมาย

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด ดังนี้

มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้น จัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่ายแหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ

ต่อคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมด รวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ ได้จัดทำเอกสารรายละเอียดข้อมูลมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเปลือกในราคาที่เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต ป้องกันความเสี่ยงในการจำหน่ายผลผลิตให้มีรายได้ อย่างเพียงพอ ให้เกษตรกรยังชีพอยู่ได้ โดยมีการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวไม่ให้ตกต่ำควบคู่กัน เพื่อไม่ให้ รัฐบาลเกิดการงบประมาณ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ มาตรการรักษาเสถียรภาพราคา ข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๐,๖๐๑.๙๖ ล้านบาท ตามที่ นบข. ได้เห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๖. ข้อพิจารณา

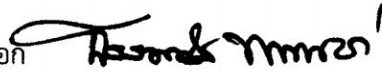
เห็นชอบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ และอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๐,๖๐๑.๙๖ ล้านบาท ดังนี้

๖.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ วงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๑๐,๑๒๐.๗๑ ล้านบาท จำแนกเป็น (๑) ค่าฝากเก็บ ๔,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท (๒) วงเงินชดเชย ๒,๑๗๗.๐๑ ล้านบาท และ (๓) กรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐบาลจ่ายคืนและชดเชย ให้ ธ.ก.ส. วงเงิน ๓,๔๔๓.๗๐ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปีต่อไป

๖.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร
ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ วงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๔๘๑.๒๕ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับ
จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามข้อ ๖ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าว

กรมการข้าว

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๓๖๗

โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๓๖๒๔